

วิจัยในชั้นเรียน

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้
เรื่อง ช่อมแซมของใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดโชติการาม

นายนครศ น้อยเกษม
ตำแหน่ง ครู

โรงเรียนวัดโชติการาม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้
เรื่อง ช่อมแซมของใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดโชติการาม

นายนครศ น้อยเกษม

โรงเรียนวัดโชติการาม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

ชื่องานวิจัย	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ช่อมแซมของใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโชติการาม
ชื่อผู้วิจัย	นายนครศ น้อยเกษม
ตำแหน่ง	ครู โรงเรียนวัดโชติการาม
กลุ่มสาระการเรียนรู้	การงานอาชีพ
ปีการศึกษา	2567

บทคัดย่อ

วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รายวิชาการงานอาชีพ เรื่อง ช่อมแซมของใช้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาการงานอาชีพ เรื่อง ช่อมแซมของใช้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโชติการาม อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 19 คน

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ช่อมแซมของใช้ สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 คือ 80.53/86.32 และแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาการงานอาชีพ เรื่อง ช่อมแซมของใช้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ

กิตติกรรมประกาศ

การเรียนการสอนในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้จัดทำวิจัย การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ซ่อมแซมของใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโชติการาม เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ นางสาวนภทร น้ำใจ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโชติการาม คณะครูอาจารย์ โรงเรียนวัดโชติการาม ที่ได้อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วัสดุอุปกรณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัย

ท้ายสุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และน้องๆ ผู้เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา คุณค่าและประโยชน์ใดๆ จากรายงานการวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนและชี้แนะแนวทางแก่ผู้วิจัยเสมอมา

นศเรศ น้อยเกษม

2567

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(2)
สารบัญ.....	(3)
สารบัญตาราง.....	(5)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	2
ขอบเขตการศึกษาค้นคว้า	2
สมมุติฐานของการวิจัย	3
ข้อตกลงเบื้องต้น	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
2 วิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้	
การงานอาชีพ	4
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	9
แผนการจัดการเรียนรู้	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
3 วิธีดำเนินการวิจัย	20
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	20
การสร้างหรือหาคุณภาพเครื่องมือ	20
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	21
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	22
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	23
การหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ช่อมแซมของใช้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามเกณฑ์	
มาตรฐาน80/80.....	23
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	24
สรุปผลการวิจัย	24
อภิปรายผล.....	24
ข้อเสนอแนะ	24
บรรณานุกรม.....	25
ภาคผนวก.....	26
ภาคผนวก ก แผนการจัดการเรียนรู้.....	27
ภาคผนวก ข ตารางวิเคราะห์ข้อมูล	36
ประวัติย่อผู้ทำวิจัย	39

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 สารที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว.....	5
2.2 สารที่ 2 การอาชีพ.....	6
2.3 โครงสร้างรายวิชา การงานอาชีพ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.....	7
4 การหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80.....	36
5 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	37

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทุกด้านที่จะทำให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันซึ่งเป็นยุคโลกาภิวัตน์ การศึกษานับเป็นหัวใจสำคัญในการดำรงชีวิตให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศที่มีมาตรฐานและตัวกำหนดคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องนำกรอบแนวคิด หลักสูตร จุดมุ่งหมาย และโครงสร้างที่สำคัญนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ตามหน้าที่ของตน ฉะนั้นจึงต้องดำเนินการให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพเพื่อให้เป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะพื้นฐานและทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมและประเทศชาติ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2551)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนเองนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต มีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีจิตสำนึกในคุณธรรมที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ด้วยกันในสังคมอย่างมีความสุข ในปัจจุบันกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต การอาชีพ มาประยุกต์ใช้ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดี ต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียง และมีความสุข ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพมุ่งพัฒนาแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ความสามารถมีทักษะในการทำงาน (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551)

การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการงานอาชีพ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ จึงได้จัดทำบทเรียนสำเร็จรูปขึ้นเพื่อให้ให้นักเรียนได้มีความรู้ความสนใจ ความกระตือรือร้นในการเรียน เพราะนักเรียน

จำนวนมากยังขาดความสนใจในการจะศึกษา มีความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งประสบการณ์และความกล้าแสดงออกของนักเรียน

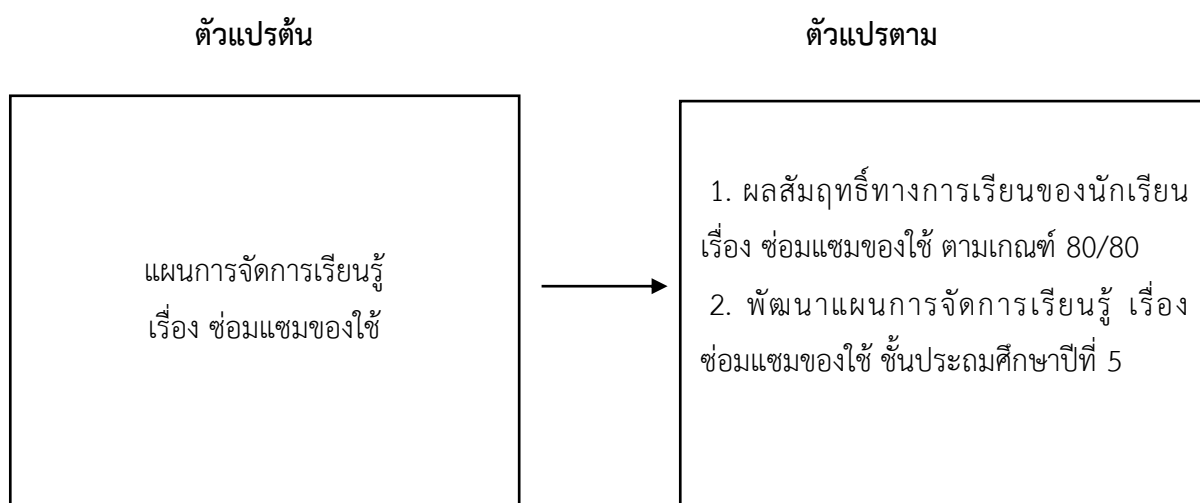
จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะจัดทำการวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ในรายวิชาการงานอาชีพ เรื่อง ซ่อมแซมของใช้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เพื่อเป็นการพัฒนาแผนการสอนของครูผู้สอน ที่ได้จากวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากแบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รายวิชาการงานอาชีพ เรื่อง ซ่อมแซมของใช้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพ เรื่อง ซ่อมแซมของใช้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ซ่อมแซมของใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ โรงเรียนวัดโชติการาม สามารถเขียนกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโชติการาม อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 19 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ใช้ประชากรทั้งหมด จำนวน 19 คน เลือกแบบเจาะจง

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่อง ช่อมแซมของใช้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ช่อมแซมของใช้ มีประสิทธิภาพ

ข้อตกลงเบื้องต้น

การจัดทำวิจัยในชั้นเรียนในครั้งนี้ เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนเรียน จากแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ช่อมแซมของใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน
2. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการสอน สื่อการสอน เรื่อง ช่อมแซมของใช้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา
3. กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโชติการาม อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 13 คน

บทที่ 2

วิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาและรวบรวมเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แผนการจัดการเรียนรู้
4. วิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

มาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ มี 2 สาระ ดังนี้

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 2 การอาชีพ

มาตรฐาน ง 2.1 เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

ตารางที่ 2.1 สารที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. อธิบายเหตุผลในการทำงานแต่ละขั้นตอนถูกต้อง ตามกระบวนการทำงาน 2. ใช้ทักษะการจัดการในการทำงานอย่างเป็นระบบ ประณีต และมีความคิดสร้างสรรค์ 3. ปฏิบัติตนอย่างมีมารยาทในการทำงานกับสมาชิก ในครอบครัว 4. มีจิตสำนึกในการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่าง ประหยัดและคุ้มค่า	• ขั้นตอนการทำงาน เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานตามกระบวนการทำงาน โดยทำตามลำดับขั้นตอนที่วางไว้ เช่น - การซ่อมแซม ชัก ตาก เก็บ รีด พับ เสื้อผ้า - การปลูกพืช - การทำบัญชีครัวเรือน • ทักษะการจัดการเป็นการจัดระบบงานและระบบคนเพื่อให้ทำงานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น - การจัดโต๊ะอาหาร ตู้เย็น และห้องครัว - การทำความสะอาดห้องน้ำและห้องส้วม - การซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน - การประดิษฐ์ของใช้ ของตกแต่ง จากวัสดุเหลือใช้ที่มีอยู่ในห้องอื่น - การจัดเก็บเอกสารสำคัญ - การดูแลรักษาและใช้สมบัติส่วนตัว • ความคิดสร้างสรรค์มี 4 ลักษณะ ประกอบด้วยความคิดริเริ่ม ความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความคิด ละเอียดลออ • ความประณีตเป็นลักษณะนิสัยในการทำงาน • มารยาทในการทำงานกับสมาชิกในครอบครัว • การมีจิตสำนึกในการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัดและ - คุ้มค่า เป็นคุณธรรมในการทำงาน

ตารางที่ 2.2 สารที่ 2 การอาชีพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. สํารวจข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน 2. ระบุความแตกต่างของอาชีพ	● อาชีพต่าง ๆ ในชุมชน - ค้าขาย - เกษตรกรรม - รับจ้าง - รับราชการ พนักงานของรัฐ - อาชีพอิสระ ● ความแตกต่างของอาชีพ - รายได้ - ลักษณะงาน - ประเภทกิจการ ● ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับอาชีพ - ทำงานไม่เป็นเวลา - การยอมรับนับถือจากสังคม - มีความเสี่ยงต่อชีวิตสูง

โครงสร้างรายวิชา การงานอาชีพ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตารางที่ 2.3 โครงสร้างรายวิชา การงานอาชีพ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ
1	ดูแลเสื้อผ้า	ง 1.1 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3 ป.5/4	เสื้อผ้าเป็นปัจจัยที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของคนเรา ซึ่งเสื้อผ้ามีประโยชน์ในการใช้ปกปิดร่างกาย ป้องกันความร้อน ความหนาวจากอากาศ ช่วยป้องกันเชื้อโรคไม่ให้เข้าสู่ร่างกายได้ง่ายและให้ความสวยงามแก่ผู้สวมใส่ เมื่อเราสวมใส่เสื้อผ้าแล้วก็มักจะมีคราบสกปรก กลิ่นเหม็น ที่เราต้องเผชิญกับมลภาวะในสถานที่ต่าง ๆ เราจึงควรทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยการซัก ตาก และรีดเสื้อผ้า เพื่อให้เสื้อผ้าของเราสะอาดพร้อมนำกลับมาใช้งานใหม่ได้อีกหลาย ๆ ครั้ง แต่เมื่อเราใช้เสื้อผ้าเป็นระยะเวลานานหรือเกิดอุบัติเหตุทำให้เสื้อผ้าเกิดความเสียหายเราจึงควรเรียนรู้วิธีการซ่อมแซมเสื้อผ้า เพื่อที่จะทำให้เสื้อผ้าของเรานั้นสามารถใช้งานได้ต่อไป เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าอีกด้วย
2	จัดเก็บให้ดี	ง 1.1 ป.5/1 ป.5/2	สมบัติส่วนตัว เป็นสิ่งของที่ใช้เฉพาะบุคคล ไม่ใช่ร่วมกับผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นเครื่องแต่งกาย ของเล่น หรืออุปกรณ์การเรียน ดังนั้น จึงควรใช้สมบัติส่วนตัวอย่างทะนุถนอม ระมัดระวังไม่ให้เกิดความเสียหาย และควรทำความสะอาดสมบัติส่วนตัวอย่างสม่ำเสมอตามความเหมาะสม ไม่ควรหยิบใช้สมบัติส่วนตัวของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของ เพราะสมบัติส่วนตัวบางชนิดมีมูลค่า อีกทั้งเอกสารสำคัญที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ก็เป็นสิ่งที่ต้องมีการจัดเก็บไว้เป็นอย่างดีไม่ว่าจะเป็นเอกสารส่วนตัว เอกสารส่วนรวมของครอบครัว หรือเอกสารธุรกิจ เพราะเป็นสิ่งที่จำเป็นและใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ควรมึวิธีการจัดเก็บให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อให้่ายต่อการหยิบใช้งาน

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ
3	ห้องครัว	ง 1.1 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3 ป.5/4	ห้องครัวเป็นห้องที่ใช้สำหรับจัดเตรียมอาหาร ประกอบอาหาร พื้นที่ทำความสะอาดภาชนะสำหรับ ใส่อาหาร และเก็บรักษาอาหาร เราจึงควรรักษาความสะอาด จัดวางสิ่งของให้เป็นระเบียบเรียบร้อย มีอากาศถ่ายเทสะดวกในขณะประกอบอาหาร เพื่อป้องกันกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ภายในห้องครัว ห้องครัวประกอบไปด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกและเครื่องเรือนต่าง ๆ มากมาย การจัดเก็บและทำความสะอาดสิ่งของเครื่องใช้แต่ละชนิดมีหลักการที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นควรศึกษาวิธีการและขั้นตอนในการทำความสะอาดที่ถูกต้อง
4	ห้องน้ำ	ง 1.1 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3 ป.5/4	ห้องน้ำเป็นที่สำหรับชำระร่างกายและขับถ่ายของเสีย ซึ่งเป็นสถานที่ที่ต้องใช้ร่วมกันจึงอาจเกิดความสกปรกได้ง่าย และยังเป็นแหล่งสะสมเชื้อโรค เราจึงต้องทำความสะอาดห้องน้ำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ห้องน้ำถูกสุขลักษณะและน่าใช้งาน
5	ซ่อมแซมของใช้	ง 1.1 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3 ป.5/4	ของใช้ภายในบ้านที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิต เมื่อใช้งานไปในระยะเวลาหนึ่งอาจเกิดความชำรุดเสียหายได้ แต่ถ้าเรารู้จักการซ่อมแซมในส่วนที่ชำรุดจะทำให้ของใช้ที่ชำรุดกลับมาใช้งานได้ตามปกติ อีกทั้งการซ่อมแซมของใช้ได้เองจะช่วยให้ประหยัดค่าใช้จ่ายภายในครอบครัวได้อีกด้วย
6	วัสดุเหลือใช้	ง 1.1 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3 ป.5/4	การประดิษฐ์ของใช้หรือสร้างสรรค์ชิ้นงาน ต้องมีทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ในการออกแบบชิ้นงานและการวางแผนขั้นตอน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ การเลือกใช้อุปกรณ์ควรเลือกให้เหมาะสมกับวัสดุที่นำมาประดิษฐ์ การตัดสินใจในการประดิษฐ์วัสดุเหลือใช้ควรคำนึงถึงค่าใช้จ่าย คุณภาพของวัสดุ และประโยชน์ของชิ้นงาน อีกทั้งการประดิษฐ์วัสดุเหลือใช้ยังจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย และยังช่วยเพิ่มมูลค่าของวัสดุเหลือใช้อีกด้วย

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ
7	การปลูกพืช	ง 1.1 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3 ป.5/4	การปลูกพืชเป็นการขยายพันธุ์พืชให้เจริญเติบโตและเป็นการเพิ่มจำนวนต้นพืชให้มีปริมาณมากขึ้น และถ้าผ่านกระบวนการปลูกที่ถูกต้อง จะทำให้เกิดผลผลิตที่ดี อีกทั้งพืชบางชนิดยังสามารถนำไปรับประทานได้นอกจากนั้นยังช่วยสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้ อีกด้วย
8	บัญชีครัวเรือน	ง 1.1 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3	การทำบัญชีครัวเรือนเป็นการวางแผนจัดการเกี่ยวกับการใช้จ่าย โดยการจดบันทึกในสมุดบัญชี เพื่อนำข้อมูลมาประมาณการใช้จ่ายเงิน และบริหารจัดการการเงินของครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมต่อการใช้จ่ายของครอบครัว
9	อาชีพในชุมชน	ง 2.1 ป.5/1 ป.5/2	การประกอบอาชีพมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต เพราะเป็นการทำงานเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว อาชีพในปัจจุบันมีหลากหลายอาชีพ แต่ละอาชีพมีลักษณะการทำงาน เวลาการทำงานความเสี่ยงในการทำงานที่แตกต่างกันออกไป ผู้ที่ต้องประกอบอาชีพในอาชีพหนึ่งจะต้องศึกษาข้อมูลและพัฒนาทักษะของอาชีพนั้น เพื่อจะได้ประกอบอาชีพได้อย่างชำนาญ และเหมาะสมกับความสามารถของตนเอง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นผลที่เกิดจากปัจจัยต่างๆ ในการจัดการศึกษาให้มีความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถของนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งเกิดจากนักเรียนได้รับประสบการณ์จากกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยครูต้องศึกษาแนวทางในการวัดและประเมินผล การสร้างเครื่องมือวัดให้มีคุณภาพนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

สมพร เชื้อพันธ์ (2547) สรุพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หมายถึงความสามารถ ความสำเร็จและสมรรถภาพด้านต่างๆของผู้เรียนที่ได้จากการเรียนรู้อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งสามารถวัดได้จากการทดสอบด้วยวิธีการต่างๆ

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2548) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงขนาดของความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการเรียนการสอน

ปราณี กองจินดา (2549) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2546) ให้ความหมายว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการวัดความสำเร็จทางการเรียน หรือวัดประสบการณ์ทางการเรียนที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการสอน โดยวัดตามจุดมุ่งหมายของการสอนหรือวัดผลสำเร็จจากการศึกษาอบรมในโปรแกรมต่าง ๆ

ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2556) ให้คำจำกัดความผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า คือคุณลักษณะ รวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือ มวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถสมองของบุคคลว่าเรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการฝึกฝนหรือประสบการณ์ต่างๆ ทั้งในโรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ รวมทั้งความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรมต่างๆ ก็เป็นผลมาจากการฝึกฝนด้วย

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความจำเป็นต่อการเรียนการสอน หรือการตัดสินผลการเรียน เพราะเป็นการวัดระดับความสามารถในการเรียนรู้ของบุคคลหลังจากที่ได้รับการฝึกฝน โดยอาศัยเครื่องมือประเภทแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ซึ่งเป็นเครื่องมือที่นิยมมากที่สุด

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแนวคิดของ Bloom (1982) ถือว่าสิ่งใดก็ตาม ที่มีปริมาณอยู่จริง สิ่งนั้นสามารถวัดได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็อยู่ภายใต้กรอบแนวคิดดังกล่าว ซึ่งผลการวัดจะเป็นประโยชน์ในลักษณะทราบและประเมินระดับความรู้ ทักษะและเจตคติของนักเรียน และระดับความรู้ความสามารถตามแนวคิดของ Bloom มี 6 ระดับ ดังนี้

1) ความจำ คือ สามารถจำเรื่องต่าง ๆ ได้ เช่น คำจำกัดความสูตรต่าง ๆ วิธีการ เช่น นักเรียนสามารถบอกชื่อสารอาหาร 5 ชนิดได้ นักเรียนสามารถบอกชื่อธาตุที่เป็นองค์ประกอบของโปรตีนได้ ครบถ้วน

2) ความเข้าใจ คือ สามารถแปลความ ขยายความ และสรุปใจความสำคัญได้

3) การนำไปใช้ คือ สามารถนำความรู้ ซึ่งเป็นหลักการ ทฤษฎี ฯลฯ ไปใช้ในสภาพการณ์ที่ต่างออกไปได้

4) การวิเคราะห์ คือ สามารถแยกแยะข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อยเช่น วิเคราะห์องค์ประกอบ ความสัมพันธ์ หลักการดำเนินการ

5) การสังเคราะห์ คือ สามารถนำองค์ประกอบ หรือส่วนต่าง ๆ เข้ามารวมกันเป็นหมวดหมู่อย่างมีความหมาย

6) การประเมินค่า คือ สามารถพิจารณาและตัดสินจากข้อมูล คุณค่าของ หลักการโดยใช้มาตรการที่ผู้อื่นกำหนดไว้หรือตัวเองกำหนดขึ้น

เยาวติ วิบูลย์ศรี (2540) ได้กล่าวถึงข้อตกลงเบื้องต้นที่ควรคำนึงถึงในการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1) เนื้อหา หรือทักษะภายในขอบเขตที่ครอบคลุมในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์นั้น จะต้องสามารถจำกัดอยู่ในรูปของพฤติกรรม ซึ่งมีความเฉพาะเจาะจงในลักษณะที่จะสื่อสารไปยังบุคคลอื่นได้ ถ้าเป้าหมายทางการศึกษาไม่สามารถจำกัดอยู่ในรูปของพฤติกรรมแล้ว ย่อมไม่สามารถที่จะวัดได้ในลักษณะของผลสัมฤทธิ์ได้อย่างชัดเจน

2) ผลผลิตที่แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วัดนั้น จะต้องเป็นผลผลิตเฉพาะที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการเท่านั้น จะวัดผลผลิตผลอย่างอื่นไม่ได้

3) ผลสัมฤทธิ์หรือความรู้ต่าง ๆ ที่แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วัดได้นั้น ถ้าจะนำไปเปรียบเทียบกับกันแล้ว ผู้เข้าสอบทุกคนจะต้องมีโอกาสได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ เท่าเทียมกัน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สมบุรณ์ ดันยะ (2545) ได้ให้ความหมายว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนเป็นแบบทดสอบที่ใช้สำหรับวัดพฤติกรรมทางสมองของผู้เรียนว่ามีความรู้ ความสามารถใน เรื่องที่เรียนรู้อยู่แล้ว หรือได้รับการฝึกฝนอบรมมาแล้วมากน้อยเพียงใด ส่วน พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2544) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะและความสามารถทางวิชาการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้อยู่แล้วว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2545) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และความสามารถทางวิชาการที่นักเรียนได้เรียนรู้อยู่แล้วว่าบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

สิริพร ทิพย์คง (2545) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงชุดคำถามที่มุ่งวัดพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนว่ามีความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านสมองด้านต่างๆ ในเรื่องที่เรียนรู้อยู่แล้วมากน้อยเพียงใด

สมพร เชื้อพันธ์ (2547) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงแบบทดสอบหรือชุดของข้อสอบที่ใช้วัดความสำเร็จหรือความสามารถในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนว่าผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้เพียงใด

ดังนั้นสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ และทักษะความสามารถจากการเรียนรู้ในอดีตหรือในสภาพปัจจุบันของแต่ละบุคคล

ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไพโรจน์ คะเชนทร์ (2556) ได้จัดประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (Teacher made tests) และแบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized tests) ซึ่งทั้ง 2 ประเภทจะถามเนื้อหาเหมือนกัน คือถามสิ่งที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการสอนซึ่งจัดกลุ่มพฤติกรรมได้ 6 ประเภท คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองเพื่อใช้ในการทดสอบผู้เรียนในชั้นเรียน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 แบบทดสอบปรนัย (Objective tests) ได้แก่ แบบถูก - ผิด (True-false) แบบจับคู่ (Matching) แบบเติมคำให้สมบูรณ์ (Completion) หรือแบบคำตอบสั้น (Short answer) และแบบเลือกตอบ (Multiple choice)

1.2 แบบอัตนัย (Essay tests) ได้แก่ แบบจำกัดคำตอบ (Restricted response items) และแบบไม่จำกัดคำตอบ หรือ ตอบอย่างเสรี (Extended response items)

2. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized tests) เป็นแบบทดสอบที่สร้าง โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ในเนื้อหา และมีทักษะการสร้างแบบทดสอบ มีการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบ มีค่าชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินการสอบ การให้คะแนนและการแปลผล มีความเป็นปรนัย (Objective) มีความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) แบบทดสอบมาตรฐาน ได้แก่ California Achievement Test, Iowa Test of Basic Skills, Stanford Achievement Test และ the Metropolitan Achievement tests เป็นต้น

ส่วนพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543) ได้จัดประเภทแบบทดสอบไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. แบบปากเปล่า เป็นการทดสอบที่อาศัยการซักถามเป็นรายบุคคล ใช้ได้ผลดีถ้ามีผู้เข้าสอบจำนวนน้อย เพราะต้องใช้เวลาถาม ถามได้ละเอียด เพราะสามารถโต้ตอบกันได้

2. แบบเขียนตอบ เป็นการทดสอบที่เปลี่ยนแปลงมาจากการสอบแบบปากเปล่า เนื่องจากจำนวนผู้เข้าสอบมากและมีจำนวนจำกัด แบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ

2.1 แบบความเรียง หรืออัตนัย เป็นการสอบที่ให้ผู้ตอบได้รวบรวมเรียบเรียงคำพูดของตนเองในการแสดงทัศนคติ ความรู้สึก และความคิดได้อย่างอิสระภายใต้หัวข้อที่กำหนดให้ เป็น

ข้อสอบที่สามารถ วัดพฤติกรรมด้านการสังเคราะห์ได้อย่างดี แต่มีข้อเสียที่การให้คะแนน ซึ่งอาจไม่เที่ยงตรง ทำให้มีความเป็นปรนัยได้ยาก

2.2 แบบจำกัดคำตอบ เป็นข้อสอบ ที่มีคำตอบถูกได้เงื่อนไขที่กำหนดให้อย่างจำกัด ข้อสอบแบบนี้แบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ แบบถูกผิด แบบเติมคำ แบบจับคู่ และแบบเลือกตอบ

3. แบบปฏิบัติ เป็นการทดสอบที่ผู้สอบได้แสดงพฤติกรรมออกมาโดยการกระทำหรือลงมือปฏิบัติจริงๆ เช่น การทดสอบทางดนตรี ช่างกล พลศึกษา เป็นต้น

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งได้ 2 ประเภท คือ แบบทดสอบมาตรฐาน ซึ่งสร้างจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านวัดผลการศึกษา มีการหาคุณภาพเป็นอย่างดี ส่วนอีกประเภทหนึ่ง คือ แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการทดสอบในชั้นเรียน ในการออกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คำศัพท์เพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยได้เลือกแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบปฏิบัติ ในการวัดความสามารถในการนำคำศัพท์ไปใช้ในการสื่อสารด้านการการพูดและการเขียน และเลือกแบบทดสอบแบบเขียนตอบที่จำกัดคำตอบโดยการเลือกตอบจากตัวเลือกที่กำหนดให้ ในการวัดความรู้ความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และการนำคำศัพท์ไปใช้ในการฟังและการอ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้

ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2544) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การนำวิชาหรือกลุ่มวิชาที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียน มาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอนและการวัดผลประเมินผล สำหรับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้

ย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพของผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น ซึ่งถ้ากล่าวอีกนัยหนึ่ง แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การเตรียมการสอนเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า หรือคือบันทึกการสอนตามปกตินั่นเอง

สำลี รักสุทธีและคณะ (2546) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า คือการนำวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียน มาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอนและการวัดและประเมินผลสำหรับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น

สุวิทย์ มูลคำและคณะ (2549) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการเตรียมการสอนหรือการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบและจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากวัตถุประสงค์ว่าจะให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านใด (สติปัญญา/เจตคติ/ทักษะ) จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีใด ใช้สื่อการสอนหรือแหล่งเรียนรู้ใด และจะประเมินผลอย่างไร

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการหรือโครงสร้างที่จัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อการปฏิบัติการสอนในวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

ประภาพร สุขพล (2544) ได้สรุปความสำคัญของแผนการสอน ดังนี้

1. ส่งเสริมให้ครูใฝ่ศึกษาหาความรู้ ทั้งหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม

2. ครูได้เตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า

3. อำนวยความสะดวกแก่ครูที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการสอน

4. ให้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอนแทน เมื่อติดธุระหรือลา

5. ทำให้การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

6. เพื่อเป็นแนวทางในการแนะนำหรือนิเทศการเรียนการสอน

สุวิทย์ มูลคำและคณะ (2549) ให้ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนที่ดี วิธีเรียนที่ดีที่เกิดจากการผสมผสานความรู้และจิตวิทยาการศึกษา

2. ช่วยให้ครูผู้สอนมีคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างที่ทำได้ล่วงหน้าด้วยตนเอง และทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย

3. ช่วยให้ครูผู้สอนทราบว่าการสอนของตนได้เดินไปในทิศทางใด หรือทราบว่าจะสอนอะไร ด้วยวิธีใด สอนทำไม สอนอย่างไร จะใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อะไรและจะวัดผลและประเมินผลอย่างไร

4. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใฝ่ศึกษาหาความรู้ทั้งเรื่องหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนรู้จะจัดหาและใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล

5. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอน (จัดการเรียนรู้) แทนได้

6. แผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้และพัฒนาแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษ

7. เป็นผลงานทางวิชาการที่แสดงถึงความชำนาญและความเชี่ยวชาญของครูผู้สอนสำหรับประกอบการประเมินเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งและวิทยฐานะครูให้สูงขึ้น

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอนมีความสำคัญช่วยให้ครูผู้สอนมีคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างที่ทำได้ล่วงหน้าด้วยตนเอง และทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย และยังช่วยให้ครูผู้สอนทราบว่าการสอนของตนได้เดินไปในทิศทางใดหรือทราบว่าจะสอนอะไร ด้วยวิธีใด สอนทำไม สอนอย่างไร จะใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อะไร และจะวัดผลและประเมินผลอย่างไรเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด

ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรประกอบด้วยกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง และหลาย ๆ วิธีการ ก่อนที่จะใช้แผนการจัดการเรียนรู้ใด ควรจะมีการประเมินผู้เรียนก่อนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเลือกวิธีการและกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพื่อผู้เรียนจะได้ ไปสู่พฤติกรรมที่คาดหวัง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องมีรายละเอียดชัดเจนถึงกิจกรรมนักเรียน บทบาทของครู การใช้สื่อ การวัดผล จนผู้อ่านมองเห็นภาพพฤติกรรมจริง ๆ ในห้องเรียนได้สมบูรณ์ จึงถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีและไม่จำเป็นต้องทำบันทึกการสอนอีกก็ได้ เพราะแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ชัดเจนใช้แทนบันทึกการสอนได้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เข้าลักษณะ 4 ประการ คือ (สุวิทย์ มูลคำและคณะ 2549)

1. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้ได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุดโดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะส่งเสริมหรือกระตุ้นให้กิจกรรมดำเนินไปตามความมุ่งหมาย
2. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเองโดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบ มาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหาให้ผู้เรียนคิดแก้หรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง
3. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการมุ่งให้ผู้เรียนรับรู้และนำกระบวนการไปใช้จริง
4. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำเร็จรูปราคาสูง

สาลี รักสุทธีและคณะ (2546) ได้กล่าวถึง คำตอบจากที่มีผู้สงสัยว่า จะประเมินตัดสินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างไร ว่าเหมาะสมดีแล้วหรือไม่ ว่าได้ตัดสินโดยการนำแผนการจัดการเรียนรู้นั้นไปใช้จริงในการจัดการเรียนการสอน ว่าสามารถดำเนินการให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดีเพียงใดและสามารถให้นักเรียนได้เกิดทักษะกระบวนการและเกิดการเรียนรู้ต่าง ๆ ครบถ้วนตามจุดประสงค์เพียงใด ถ้าครูมีบทบาทมากในการเป็นผู้ให้ความรู้โดยตรงและนักเรียนไม่มีโอกาสแสดงพฤติกรรมที่สะท้อนการฝึกปฏิบัติให้เกิดทักษะกระบวนการ ก็จะเป็นเครื่องแสดงความด้อยคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีนั้น นอกจากต้องครอบคลุมกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ลักษณะ คือ ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ ด้วยตนเอง เน้นทักษะกระบวนการและส่งเสริมให้ผู้เรียน เน้นการใช้วัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่นแล้วแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องผ่านขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญด้วย จึงจะทำให้การจัดกิจกรรมประสบผลสำเร็จตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

การทำแผนการจัดการเรียนรู้

สาลี รักสุทธีและคณะ (2546) กล่าวว่า การทำแผนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร ต้องศึกษาหลักสูตรอย่างกว้างขวางและอย่างลึกในวิชาและรายวิชา ที่สอน เช่น ศึกษาโครงสร้างของวิชา จุดประสงค์ของวิชา สื่อการเรียนการสอนที่กำหนดในรายวิชา คำอธิบายรายวิชาและธรรมชาติของวิชา เป็นต้น

2. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เวลาและกิจกรรม วิเคราะห์ได้จากคำอธิบาย รายวิชา โดยให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของวิชาและจุดประสงค์ของหลักสูตร

3. หากวิธีสอน กลวิธีสอนจะต้องสอดคล้องกับหลักสูตร โดยใช้ทักษะกระบวนการและ ทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดทั้งประสมประสานระหว่างประสบการณ์และจินตนาการของผู้สอนเอง คงจะไม่มียุทธวิธีสอนใดวิเศษสุดในโลก แต่วิธีการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้มากที่สุด จะต้องยึดหลักให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ให้ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง ให้อำนาจการวางแผนและฝึกทักษะเป็นกลุ่ม และรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนได้เป็นผู้คิดเป็น ทำเป็นและเห็นช่องทางในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4. จัดทำสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนจะต้องสอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนการสอน ซึ่งอาจจะเป็นสื่อที่ใช้อยู่แล้วหรือสื่อที่คิดขึ้นใหม่ก็ได้ แต่ต้องให้เหมาะสมและสอดคล้องกับ เนื้อหาด้วย

5. จัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผล เครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้อง กับหลักสูตร โดยเครื่องมือวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและ ทักษะพิสัย ตลอดทั้งครอบคลุมถึงกระบวนการวางแผนของนักเรียนทั้งจากสถานการณ์จริงและสถานการณ์ จำลองด้วย

6. กำหนดโครงสร้างสำหรับ 1 รายวิชา การกำหนดโครงสร้างสำหรับหนึ่งรายวิชา สามารถ ปฏิบัติได้ 2 ลักษณะ กล่าวคือ โครงสร้างอย่างสังเขปและโครงสร้างอย่างละเอียด เป็นการวางโครงสร้างโดย สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาเวลา กระบวนการ สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและ ประเมินผลให้เห็นภาพรวมตลอดใน 1 รายวิชา ส่วนโครงสร้างอย่างสังเขปเป็นการวางโครงสร้างโดยสัมพันธ์กับ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาและเวลา เพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งหมดใน 1 รายวิชา

7. เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ขยายจากโครงสร้าง เป็นการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ที่จะนำไปใช้ในแต่ละคาบ/ชั่วโมงอย่างละเอียดและปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้โดยมีส่วนประกอบในแผนการจัดการ เรียนรู้ที่จะช่วยให้การดำเนินการสอนบรรลุเป้าหมาย ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ซึ่งมีมากมายหลากหลายข้อ แตกต่างกันไป แต่ส่วนสำคัญที่ขาดไม่ได้จะต้องมีในแผนการจัดการเรียนรู้ คือ

7.1 สารสำคัญ

7.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

7.3 กิจกรรมการเรียนการสอน

7.4 สื่อการเรียนการสอน

7.5 การวัดผลและประเมินผล

ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำเสนอโดยได้แนวคิดจากการดำเนิน การสอนของกรม วิชาการก็จะเพิ่มกิจกรรมเสนอแนะเข้าเพิ่มอีกด้วย

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดทำแผนการเรียนรู้จะเริ่มจากการศึกษาหลักสูตร วิเคราะห์จุดประสงค์ การเรียนรู้ เนื้อหา เวลาและกิจกรรม หาเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา จัดทำสื่อการเรียน การสอน จัดทำวิธีการวัดและประเมินผล จากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

รายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan) ประกอบด้วย 9 หัวข้อโดยการบูรณาการของหน่วย ศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 7 หัวข้อเพิ่มเติมของคณะกรรมการ ข้าราชการครู 9 หัวข้อ ดังนี้ (สำลี รักสุทธีและคณะ. 2546)

1. สารสำคัญ (Concept) เป็นความคิดรวบยอดหรือหลักการของเรื่องหนึ่งที่ต้องการให้ เกิดกับนักเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objective) เป็นการกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว
3. เนื้อหา (Content) เป็นเนื้อหาที่จัดกิจกรรมและต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
4. กิจกรรมการเรียนการสอน (Instructional Activities) เป็นการเสนอขั้นตอนหรือ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะนำไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนดไว้
5. สื่อและอุปกรณ์ (Instructional Media) เป็นสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้
6. การวัดผลประเมินผล (Measurement and Evaluation) เป็นการกำหนดขั้นตอน หรือวิธีการวัดผลประเมินผลว่า นักเรียนบรรลุจุดประสงค์ตามกำหนดในกิจกรรมการเรียนการสอน แยกประเมินผลเป็นประเมินผลก่อนสอน ขณะสอนและหลังการสอน
7. กิจกรรมเสนอแนะเป็นกิจกรรมการบันทึกการสอนก่อนนำไปใช้สอน
8. ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา เป็นการบันทึกการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อ เสนอแนะหลังจากได้ตรวจสอบความถูกต้อง การกำหนดรายละเอียดในหัวข้อต่าง ๆ ในแผนการเรียนรู้มี ความสมบูรณ์ เช่น การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและการ วัดผลประเมินผลให้มีความสอดคล้อง ส่งเสริมการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนการสอน
9. บันทึกการสอน เป็นการบันทึกของผู้สอน บันทึกหลังจากนำแผนการใช้สื่อและการ วัดผลประเมินผลไปใช้แล้วเพื่อนำแผนไปปรับปรุงและใช้สอนในคราวต่อไป

สรุปได้ว่า รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์ การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ อุปกรณ์การเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และกิจกรรมเสนอแนะ

วิจัยที่เกี่ยวข้อง

อารีย์ ศรีนรา (2559) ได้พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ความหมายของการประมวลผลค่า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 32 คน โรงเรียนสะแกราชรัชชศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ปรากฏว่าบทเรียนสำเร็จรูปมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดย E_1 เท่ากับ 81.61 E_2 เท่ากับ 82.15 สูงกว่าเกณฑ์ ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฤดี เขยเดช (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้สาระภาษาไทย โดยแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนประชาธิปไตยวิทยาการ จังหวัดปทุมธานี พบว่า 1)แผนการจัดการเรียนรู้สาระภาษาไทย โดยแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่นที่สร้างขึ้น มีค่าดัชนีความสอดคล้องในภาพรวมของแผนเฉลี่ยเท่ากับ 0.89 และสามารถพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนได้ โดยมีผลคะแนนเฉลี่ยของการประเมินทักษะการอ่านสะกดคำ เท่ากับ 14.90 คะแนน และ 2)ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กิติพงษ์ แหม่งสกุล (2556) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การใช้โปรแกรมประมวลคำ พบว่า หลังจากใช้วิธีการสอนแบบชี้แนะร่วมกับรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ แอร์โรว์ สูงกว่าก่อนใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือการนำไปใช้ 9.55 และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการสังเคราะห์ 0.88

ประเสริฐ สุขเพ็ง (2556) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมบัณฑิตพิชชาลัย พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนได้ 8.1 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.1 ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนได้ 13.1 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.5 เฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน แสดงว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

จันทิมา เมยประโคน (2555) ได้ศึกษาการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะ เรื่อง การสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนวิชาศิลปะ เรื่อง การสร้างสรรค์จากเศษวัสดุโดยการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ทั้ง 5 กิจกรรม คือ ภาพปะติดจากเศษวัสดุ ที่ใส่ดินสอจากเศษวัสดุ

ตุ๊กตาจากเศษผ้า แจกันจากเศษวัสดุ และดอกไม้จากเศษวัสดุ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิรุณโปรย สำโรงทอง (2554) ได้ศึกษาการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์กับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่อง ช่อมแซมของใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโชติการาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างหรือหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโชติการาม อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 19 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ใช้ประชากรทั้งหมด จำนวน 19 คน เลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง ช่อมแซมของใช้ จำนวน 1 แผน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การสร้างหรือหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่กำหนดไว้นั้น ผู้วิจัยจึงดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัยตามหัวข้อที่กล่าวมาข้างต้น โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัยต่อไปนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง ช่อมแซมของใช้ จำนวน 1 แผน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) มีขั้นตอนสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารประกอบการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

1.2 ศึกษาแนวการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ เรื่อง ซ่อมแซมของใช้

1.3 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนวัดโชติการาม อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

1.3.1 มาตรฐานการเรียนรู้

1.3.2 ตัวชี้วัด

1.3.3 โครงสร้างและเวลาเรียน

1.3.4 คำอธิบายรายวิชา

1.3.5 กิจกรรมการเรียนการสอน

1.3.6 การวัดผลและประเมินผล

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง ซ่อมแซมของใช้ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตร หนังสือเรียน ทฤษฎี วิธีการสร้างแบบทดสอบและคู่มือครู ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์ การเรียนการสอน

2.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องซ่อมแซมของใช้ เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

2.3 วิเคราะห์หาค่าระดับความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้อ ใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนซึ่งเป็นชุดเดียวกันจำนวน 10 ข้อ และเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องประโยชน์ของงานประดิษฐ์ของใช้ ของตกแต่งจากวัสดุท้องถิ่น จำนวน 10 ข้อ โดยแบบทดสอบมีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.25-0.78 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.28-0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามลำดับ ดังนี้

1. ดำเนินการกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโรงเรียนวัดโชติการาม โดยการทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ซ่อมแซมของใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 ข้อ

2. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนการสอน จำนวน 1 แผน เรื่อง ซ่อมแซมของใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3. ทำการทดสอบหลังการเรียนรู้ เรื่องซ่อมแซมของใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 ข้อ
4. รวบรวมและตรวจสอบการทดสอบเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รายวิชาการงานอาชีพ เรื่อง ซ่อมแซมของใช้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาการงานอาชีพ เรื่อง ซ่อมแซมของใช้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ให้มีประสิทธิภาพ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $(\bar{X})$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

$\sum$ แทน ผลรวม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ซ่อมแซมของใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

การหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ซ่อมแซมของใช้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามเกณฑ์ 80/80

การหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ซ่อมแซมของใช้ 80/80 โดยหาผลสัมฤทธิ์กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโชติการาม อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 19 คน ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ซ่อมแซมของใช้ ตามเกณฑ์ 80/80

แบบทดสอบหลังเรียน			แบบฝึกหัดระหว่างเรียน			ประสิทธิภาพ
คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_1	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_2	E_1/E_2
10	8.06	80.53	20	17.26	86.32	80.53/86.32

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ซ่อมแซมของใช้ ตามเกณฑ์ 80/80 โดยหาผลสัมฤทธิ์กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดโชติการาม อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 19 คน E_1 เท่ากับ 80.53 E_2 เท่ากับ 86.32

สรุปได้ว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ซ่อมแซมของใช้ สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 คือ 80.53/86.32 และ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาการงานอาชีพ เรื่อง ซ่อมแซมของใช้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยด้านการเรียน เรื่อง ช่อมแซมของใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ มีรายละเอียดที่สรุปได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยด้านการเรียน เรื่อง ช่อมแซมของใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ มีรายละเอียดที่สรุปได้ ดังนี้

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ช่อมแซมของใช้ สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 คือ 80.53/86.32

2) แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาการงานอาชีพ เรื่อง ช่อมแซมของใช้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

จากการวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง ช่อมแซมของใช้ โรงเรียนวัดโชติการาม อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนวิชาการงานอาชีพ เรื่อง ช่อมแซมของใช้ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ปรากฏว่า E_1 เท่ากับ 80.53 E_2 เท่ากับ 86.32 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีย์ ศรีนรา (2559) ได้พัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ความหมายของการประมวลผลค่ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 32 คน ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ปรากฏ E_1 เท่ากับ 81.61 E_2 เท่ากับ 82.15 สูงกว่าเกณฑ์ ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ช่อมแซมของใช้ รายวิชาการงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ สามารถใช้ในการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมการสอนได้ตามความเหมาะสมของเนื้อหาและชั้นเรียนของนักเรียน

2. การจัดการเรียนการสอนควรจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น การวัดผลและประเมินผลก็จะง่ายขึ้น

บรรณานุกรม

- กิตติพงษ์ แหม่งสกุล. (2557). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทักษะการปฏิบัติงาน เรื่อง การใช้โปรแกรมประมวลผลคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีการสอนแบบชี้แนะร่วมกับรูปแบบ การเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์. [ออนไลน์]. [4 เมษายน 2563]. แหล่งที่มา : <http://graduate.hu.ac.th>.
- จันทิมา เมยประโคน.(2555). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียน วิชาศิลปะ เรื่อง การสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT. [ออนไลน์]. [3 เมษายน 2563]. แหล่งที่มา : <http://thesis.swu.ac.th>.
- ประเสริฐ สุขเพ็ญ. (2556). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์โดยใช้ บทเรียนสำเร็จรูปชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. สงขลา : โรงเรียนเตรียมบัณฑิตพิชชาลัย.
- พริณโพรย สำโรงทอง. (2554). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียน ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์กับการเรียนรู้ตามคู่มือครู. [ออนไลน์]. [3 เมษายน 2563]. แหล่งที่มา : <http://thesis.swu.ac.th>.
- สุภาภรณ์ อ้วนอง. (2561). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. [ออนไลน์]. [3 เมษายน 2563]. แหล่งที่มา : <https://supapornouinong.blogspot.com>.
- สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช (2551). กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ 2. โรงพิมพ์ ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. 2553.
- อารีย์ ศรีนรา. (2559). บทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง ความหมายของประมวลผลคำ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. นครราชสีมา : โรงเรียนสะแกราชวัชศึกษา.
- ฤดี เชยเดช. (2557). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้สาระภาษาไทย โดยแนวคิดการจัดการ เรียนรู้แบบเรียนปนเล่น เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ [ออนไลน์]. [5 เมษายน 2563]. แหล่งที่มา : <http://www.repository.rmutt.ac.th>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ซ่อมแซมของใช้ เรื่องที่ 1 ซ่อมแซมของใช้
เวลา 4 ชั่วโมง รายวิชา การงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ภาคเรียนที่ 2/2567 ชื่อผู้สอน นายนครศ น้อยเกษม

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

1.1 ตัวชี้วัด

ง 1.1	ป.5/1 อธิบายเหตุผลในการทำงานแต่ละขั้นตอนถูกต้องตามกระบวนการทำงาน
	ป.5/2 ใช้ทักษะการจัดการในการทำงานอย่างเป็นระบบ ประณีต และมีความคิดสร้างสรรค์
	ป.5/3 ปฏิบัติตนอย่างมีมารยาทในการทำงานกับสมาชิกในครอบครัว
	ป.5/4 มีจิตสำนึกในการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกเหตุผลและวิธีการซ่อมแซมของใช้ภายในบ้านได้อย่างถูกต้อง (K)
2. ซ่อมแซมของใช้ภายในบ้านได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนกระบวนการ (P)
3. มีความรอบคอบในการซ่อมแซมของใช้ภายในบ้านได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความประณีตในการทำงาน (A)

3. สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) ขั้นตอนการทำงาน เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานตามกระบวนการทำงาน โดยทำตามลำดับขั้นตอนที่วางไว้
- 2) ทักษะการจัดการ เป็นการจัดระบบงานและระบบคน เพื่อให้ทำงานสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น
 - การซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้าน
- 3) มารยาทในการทำงานกับสมาชิกในครอบครัว
- 4) การมีจิตสำนึกในการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า เป็นคุณธรรมในการทำงาน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

4. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ของใช้ภายในบ้านที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิต เมื่อใช้งานไปในระยะเวลาหนึ่ง อาจเกิดความชำรุดเสียหายได้ แต่ถ้าเรารู้จักการซ่อมแซมในส่วนที่ชำรุดจะทำให้ของใช้ที่ชำรุดกลับมาใช้งานได้ตามปกติ อีกทั้งการซ่อมแซมของใช้ได้เองจะช่วยให้ประหยัดค่าใช้จ่ายภายในครอบครัวได้อีกด้วย

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการแก้ปัญหา
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
4. ทักษะการคิดวิเคราะห์
5. ทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ
6. ทักษะการสรุปลงความเห็น
7. ทักษะการสำรวจค้นหา
8. ทักษะในฐานะเป็นสมาชิกของสังคม

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย รับผิดชอบ
2. ใฝ่เรียนรู้
3. อยู่อย่างพอเพียง
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กิจกรรมการเรียนรู้

 วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการสาธิต

ชั่วโมงที่ 1-2

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ซ่อมแซมของใช้

ชั้นนำ

1. ครูกล่าวทักทายนักเรียนและชวนนักเรียนสนทนา โดยตั้งคำถามชวนคิดกับนักเรียนว่า “ของใช้ภายในบ้านของนักเรียนมีอะไรบ้าง” นักเรียนร่วมกันตอบคำถามตามประสบการณ์ของตนเอง
(แนวตอบ : เช่น ตู้เย็น พัดลม เตารีด โดยคำตอบสามารถพิจารณาได้ตามประสบการณ์ของนักเรียนขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน)
2. ครูถามคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนว่า “ถ้าเครื่องใช้ไฟฟ้าที่บ้านของนักเรียนเกิดชำรุดเสียหายนักเรียนจะทำอย่างไร” นักเรียนร่วมกันตอบคำถามตามประสบการณ์ของตนเอง
(แนวตอบ : สำรวจความชำรุดเสียหายของเครื่องใช้ในเบื้องต้น ถ้าเกิดความเสียหายหรือชำรุดมากและพิจารณาแล้วสามารถซ่อมแซมได้ ก็ควรซ่อมแซมเครื่องใช้ในเบื้องต้น แต่เมื่อพิจารณาแล้วไม่สามารถซ่อมแซมเองได้ ควรให้ช่างที่มีความชำนาญทำการซ่อมแซมแทน)

ชั้นสอน

ขั้นที่ 1 การเตรียมการ

1. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับการซ่อมแซมของใช้ภายในบ้าน โดยมีหัวข้อในการอภิปราย คือ หลักการปฏิบัติในการซ่อมแซมของใช้และประโยชน์ของการซ่อมแซมของใช้
2. ครูถามคำถามกระตุ้นความคิดนักเรียนว่า “หากเราสามารถซ่อมแซมของใช้ที่ชำรุดได้ จะเกิดประโยชน์อะไรบ้าง” นักเรียนร่วมกันตอบคำถามตามประสบการณ์ของตนเอง
(แนวตอบ : 1. ประหยัดค่าใช้จ่าย
2. มีทักษะการทำงานช่างที่ดีขึ้น
3. เห็นคุณค่าของเครื่องใช้ภายในบ้าน)
3. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ร่วมกันศึกษาตัวอย่างการซ่อมแซมของใช้ ได้แก่ การซ่อมแซมเตารีดและการซ่อมแซมเลื่อยลันดา จากหนังสือเรียนวิชา การงานอาชีพ ป.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ซ่อมแซมของใช้ หรือจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต เพื่อเตรียมความรู้ก่อนการสาธิตการซ่อมแซมของใช้จากครูผู้สอน
4. นักเรียนร่วมกันวางแผนการซ่อมแซมของใช้ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกของใช้ภายในบ้าน กลุ่มละ 1 อย่าง ตามความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน และเขียนขั้นตอนการวางแผนการซ่อมแซม ลงในแบบฟอร์มการวางแผนซ่อมแซม เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ขั้นตอนการซ่อมแซม ก่อนการสาธิตการซ่อมแซมของใช้จากครูผู้สอน
5. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำแผนการซ่อมแซมของใช้ ให้ครูตรวจสอบความถูกต้องตามกระบวนการ
6. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการซ่อมแซมของใช้ว่า “การทำงานช่างในการซ่อมแซมของใช้ที่เกิดความชำรุดเสียหาย ควรระมัดระวังและมีความรอบคอบในการทำงาน และในวัยของนักเรียน ควรให้ผู้ปกครองซ่อมแซมของใช้เอง หรือถ้านักเรียนต้องการซ่อมแซม ควรอยู่ในความดูแลของผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุและปลอดภัยจากการปฏิบัติงาน”

ขั้นที่ 2 ก่อนการสาธิต

7. ครูเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการซ่อมแซมเตารีดและเลื่อยลันดา เพื่อใช้ในการสาธิตการซ่อมแซมเตารีดและเลื่อยลันดา ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง
8. ครูทดลองซ่อมแซมเตารีดและเลื่อยลันดา ก่อนการสาธิตจริง 1 ครั้ง หรือตามความเหมาะสมที่ครูผู้สอนเห็นสมควร เพื่อให้การสาธิตเป็นไปตามขั้นตอนและตรวจสอบความพร้อมของวิธีการซ่อมแซม ถ้าเกิดพบข้อบกพร่องที่อาจเกิดขึ้นในการสาธิต ควรปรับปรุงแก้ไขก่อน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ตนเองและนักเรียน

ชั่วโมงที่ 2-3

ขั้นที่ 3 การสาธิต

9. ครูสาธิตการซ่อมแซมเตารีดให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างที่ละขั้นตอน พร้อมอธิบายวิธีการซ่อมแซมประกอบการสาธิต เพื่อให้นักเรียนสังเกตเรียนรู้การซ่อมแซมเตารีดแต่ละขั้นตอนได้ถูกต้อง
10. ครูขออาสาสมัครนักเรียน 1-2 คน หรือตามความเหมาะสม จากนั้นซ่อมแซมเตารีดตามขั้นตอนที่ได้สังเกตเรียนรู้จากการที่ครูสาธิต
11. ครูสาธิตการซ่อมแซมเลื่อยลันดาให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างที่ละขั้นตอน พร้อมอธิบายวิธีการซ่อมแซมประกอบการสาธิต เพื่อให้นักเรียนสังเกตเรียนรู้การซ่อมแซมเลื่อยลันดาแต่ละขั้นตอนได้ถูกต้อง
12. ครูขออาสาสมัครนักเรียน 1-2 คน หรือตามความเหมาะสม จากนั้นทำการซ่อมแซมเลื่อยลันดาตามขั้นตอนที่ได้สังเกตเรียนรู้จากการที่ครูสาธิต
13. นักเรียนทำกิจกรรมพัฒนาการทำงานจากหนังสือเรียนวิชา การงานอาชีพและเทคโนโลยี ป.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ซ่อมแซมของใช้ เพื่อให้นักเรียนได้เข้าใจและทบทวนความรู้ของตนเอง โดยแต่ละหัวข้อมีแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้
 - 1) นักเรียนทำกิจกรรมในหัวข้อ ถ้ามมาหนูตอบได้ และหนูรู้สึอย่างไรในชั่วโมงเรียน หรือ ทำเป็นการบ้านตามการตกลงกันระหว่างครูกับนักเรียน เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้วนำส่งครูผู้สอนเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
 - 2) หัวข้อเรียนรู้กิจกรรมทักษะการทำงาน C21 เป็นชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด) เรื่อง ซ่างซ่อมแซม โดยให้นักเรียนเลือกซ่อมแซมของใช้ภายในบ้านของตนเอง
14. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ซ่อมแซมของใช้

Note

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อให้นักเรียน

- มีทักษะการคิดวิเคราะห์ เกิดจากการพิจารณาไตร่ตรองแก้ปัญหาที่แน่นอนมีความละเอียดในการจำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูลเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยการหาความสัมพันธ์และเชื่อมโยงข้อมูลอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจเชื่อหรือสรุป
- มีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ เกิดจากการคิดวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์แนวทางในการสร้างชิ้นงานได้อย่างมีขั้นตอน
- มีทักษะการสรุปลงความเห็น เป็นการสรุปเนื้อหาให้ตรงกับคำถามของการศึกษาตามที่ระบุไว้ในขั้นต้น ผู้ศึกษาต้องพิจารณาผลลัพธ์ที่ได้เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยผู้ศึกษาจะต้องรายงานผลอย่างละเอียด ถูกต้อง และชัดเจน
- มีทักษะการสำรวจค้นหา เกิดจากการแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น การสัมภาษณ์ การสืบค้น การสังเกต เพื่อนำมาสร้างเป็นชิ้นงานของตนเอง
- มีทักษะในฐานะเป็นสมาชิกของสังคม มีความรับผิดชอบในหน้าที่ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และสามารถนำชิ้นงานไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับกลุ่มอื่นที่เป็นสมาชิกในสังคม

ขั้นที่ 4 การอภิปรายสรุปการเรียนรู้

1. นักเรียนร่วมกันสรุปและอภิปรายขั้นตอนการซ่อมแซมเตารีดและเลื่อยลันดาที่ละขั้นตอน โดยมีครูแก้ไขและเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่องให้ถูกต้อง
2. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการซ่อมแซมของใช้ว่า “อุปกรณ์ของใช้ในบ้านเป็นสิ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อใช้ไประยะหนึ่งอาจเกิดการชำรุดเสียหาย ถ้าเรารู้จักซ่อมแซม จะทำให้สามารถนำกลับมาใช้ได้อีก และยังช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในครอบครัวด้วย”

8. การวัดและประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
8.1 การประเมินก่อนเรียน แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ซ่อมแซมของใช้	ตรวจแบบทดสอบ ก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ประเมินตามสภาพจริง
8.2 การประเมินระหว่าง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1) บอกเหตุผลและวิธีการ ซ่อมแซมของใช้ ภายในบ้าน 2) ซ่อมแซมของใช้ ภายในบ้าน	- ตอบคำถามกิจกรรม พัฒนาการทำงาน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 - ตรวจแบบฟอร์ม การวางแผนซ่อมแซม	- กิจกรรมพัฒนาการทำงาน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 - แบบฟอร์มการวางแผน ซ่อมแซม	ตอบคำถามได้ 3 จาก 6 ข้อ ผ่านเกณฑ์ ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
3) นำเสนอผลงาน	- ประเมินการนำเสนอ ผลงาน	- แบบประเมินการนำเสนอ ผลงาน	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
4) พฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
5) พฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
6) คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย ความรับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่าง พอเพียง และมุ่งมั่น ในการทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 3 ผ่านเกณฑ์
8.3 การประเมินหลังเรียน 1) แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ซ่อมแซมของใช้	ตรวจแบบทดสอบ หลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ประเมินตามสภาพจริง
2) การประเมินชิ้นงาน/	ตรวจผลงานกิจกรรม	แบบประเมินกิจกรรม	ระดับคุณภาพ 3

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ภาระงาน (รวบยอด) กิจกรรมช่างซ่อมแซม	ช่างซ่อมแซม	ช่างซ่อมแซม	ผ่านเกณฑ์

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ป.5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ซ่อมแซมของใช้
- 2) แบบฟอร์มการวางแผนซ่อมแซม
- 3) วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการซ่อมแซมเตารีดและเลื่อยลันดา

9.2 แหล่งการเรียนรู้

- บ้านของนักเรียน

แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- ข้อใดกล่าวถึงประโยชน์ของการซ่อมแซมของใช้ในบ้านได้ถูกต้องที่สุด
 - ซ่อมแซมของใช้ได้ทุกชนิด
 - สร้างสิ่งของเครื่องใช้ขึ้นเองได้
 - ไม่ถูกช่างเอาเปรียบ
 - ลดค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว
- สิ่งสำคัญที่สุดในการซ่อมแซมเครื่องใช้ไฟฟ้าคือสิ่งใด
 - ทักษะการซ่อมแซม
 - ความปลอดภัย
 - ความสวยงาม
 - การใช้เครื่องมือได้หลากหลาย
- การซ่อมแซมสิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้าน จะต้องปฏิบัติสิ่งใดเป็นอันดับแรก
 - สรุปค่าใช้จ่าย
 - ประเมินทางเลือก
 - สำรวจและหาสาเหตุที่ชำรุด
 - ตรวจสอบสภาพของใช้ที่จะซ่อม
- นภาคีศึกษาวิธีการซ่อมแซมเตารีด นภาคีกำลังปฏิบัติงานตามขั้นตอนใดของกระบวนการทำงาน
 - การวางแผน
 - การปฏิบัติงาน
 - การปรับปรุง
 - การตรวจสอบผลงาน
- “นุชสังเกตเห็นด้ามเลื่อยและด้ามจับไม่แน่น ขณะจับยังขยับเคลื่อนที่ไปมา” นุชปฏิบัติขั้นตอนใดของกระบวนการทำงาน
 - การวางแผน
 - การปฏิบัติงาน
 - การปรับปรุง
 - การตรวจสอบผลงาน
- ควรทำอย่างไรเมื่อวางแผนการทำงานเสร็จแล้ว
 - ลงมือปฏิบัติงาน
 - ตรวจสอบผลงาน
 - ปรับปรุงแก้ไข
 - กำหนดขอบเขตงาน
- “เพชรสังเกตเห็นว่าเตารีดที่ซ่อมแซมแล้วพบสิ่งสกปรกติดอยู่ รีดผ้าแล้วเกิดสะดุด” เพชรปฏิบัติกรซ่อมแซมอยู่ในขั้นตอนใด
 - การวางแผน
 - สำรวจความชำรุด
 - ปรับปรุงแก้ไข
 - ตรวจสอบผลงาน
- การลำดับขั้นตอนการทำงานตั้งแต่เริ่มต้นจนงานสำเร็จ หมายถึงข้อใด
 - การจัดระบบงาน
 - ขั้นตอนการทำงาน
 - กระบวนการทำงาน
 - เป้าหมายในการทำงาน
- ขั้นตอนใดเป็นการปฏิบัติงาน ในกระบวนการซ่อมแซม
 - เปิดเตารีดให้ร้อนในระดับหนึ่ง แล้วดึงปลั๊กออก
 - ตรวจสอบความชำรุดเสียหายของใบเลื่อย
 - สำรวจรอยบนหน้าเตารีด
 - ศึกษาวิธีการจัดคราบบนหน้าเตารีด
- หลักการปฏิบัติในการซ่อมแซมของใช้ในข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
 - สำรวจและตรวจสอบของใช้ที่ชำรุด
 - สรุปค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซม
 - ศึกษาวิธีการซ่อมแซมของใช้
 - ตรวจสอบคุณภาพหลังจากการซ่อมแซม

เฉลย

1. ง. 2. ข. 3. ง. 4. ก. 5. ง. 6. ก. 7. ง. 8. ค. 9. ก. 10. ข.

ใบงานที่ 5.1 การวางแผนซ่อมแซม

ชื่อผู้ใช้.....

1. วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือในการซ่อมแซม

.....
.....
.....

2. การวางแผนการซ่อมแซม

.....
.....
.....

3. ขั้นตอนการซ่อมแซม

.....
.....
.....

4. การตรวจสอบผลงาน

.....
.....
.....

5. การปรับปรุงแก้ไข

.....
.....
.....

ภาคผนวก ข
ตารางการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 4 การหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

นักเรียนเลขที่	คะแนนทดสอบหลังการเรียน	คะแนนระหว่างเรียนโดยใช้
	จากแผนการเรียนรู้	แผนการเรียนรู้
	คะแนนเต็ม 10 (E_1)	คะแนนเต็ม 20 (E_2)
1	10	18
2	6	16
3	8	18
4	10	19
5	9	18
6	10	19
7	8	18
8	8	18
9	8	18
10	9	18
11	9	17
12	8	18
13	10	18
14	10	17
15	5	15
16	5	14
17	8	18
18	7	17
19	5	14
$E_1 E_2$	80.53	86.32

ตารางที่ 5 แสดงคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน

นักเรียนเลขที่	แบบทดสอบ/คะแนน	
	ก่อนเรียน (10)	หลังเรียน (10)
1	5	10
2	3	6
3	6	8
4	8	10
5	5	9
6	5	10
7	4	8
8	5	8
9	5	8
10	4	9
11	4	9
12	6	8
13	5	10
14	5	10
15	4	5
16	4	5
17	5	8
18	5	7
19	6	5
คะแนนรวม	94	156
คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	4.95	8.06
ค่าเฉลี่ยร้อยละ	17.86	29.64
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	1.07	1.23

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายนครศ น้อยเกษม
วันเดือนปีเกิด	13 มิถุนายน 2537
ที่อยู่ปัจจุบัน	75 หมู่ 7 บ้านหนองกก ตำบลภูหลวง อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2549	จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสะแกราชวิทยาคม ตำบลสะแกราช อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2552	จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนสะแกราชรัชศึกษา ตำบลสะแกราช อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2555	จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสะแกราชรัชศึกษา ตำบลสะแกราช อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2561	จบการศึกษาปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา อุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
พ.ศ. 2566	จบการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ จังหวัดนนทบุรี
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2561- ปัจจุบัน	ครู โรงเรียนวัดโชติการาม ตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัด นนทบุรี

